

Drago Cenčič

Kako sem postal »fašist«

Pa prav res je bilo. Bilo je še v osnovni šoli. V drugi razred sem hodil k nunam. Ne dobesedno, tako so takrat le pravili stavbi, v katero se je na silo naselila osnovna šola. Nun v hiši ni bilo več. Nekam drugam so se morale preseliti, če jih niso celo ukinili. Bili so pač taki časi in pisalo se je leto 1947. Danes so tam spet nune, saj stoji hiša poleg zelo znane Uršulinske cerkve na koncu Kongresnega trga. Zgodovina se torej ponavlja, bi pa želel, da se ne bi več na tak način.

No in sedaj k stvari. Tik pred Dnevom republike 29. novembra smo bili drugošolčki sprejeti v Pionirsko organizacijo. Kako sem bil tega vesel in seveda ponosen. Vsi smo dobili in si zavezali okrog vratu pionirske rutice. Vse rutice na tej šoli so bile zelene barve. Kaj vem zakaj? Kako je bilo drugod ne vem. S tem si nisem belil glave, nič me ni motilo. Ali je bilo to zato, da smo se pionirji različnih šol razlikovali med seboj, ali pa zato, ker je preprosto zmanjkovalo blaga rdeče barve, ki je bilo takrat v modi. Bili so pač takšni časi in pisalo se je leto 1947.

Ob koncu šolskega leta je bilo pouka v tej stavbi za osnovnošolce za vselej konec. Mislim, da se je v njo vselila neka poklicna šola. Nune se tedaj gotovo še niso smele vrniti, to bi bilo za tisti čas nepredstavljivo. Vsega tega se tedaj seveda nisem zavedal. Starši so mi morali poiskati drugo šolo in tako sem se znašel v tretjem razredu na Prulah. Te preselitve sem se malo bal, kajti do Prul sem moral prekoračiti zloglasni Žabjak. Tu se mi je zdelo, da za vogali preži name kar nekaj sovražnikov mojih let. No, nič hudega ni bilo in v začetku mi je v novi šoli kar dobro šlo, a le do dneva prve šolske proslave. Tisti dan sem seveda moral priti na svetlo s svojo zeleno rutico. Bil sem ponosen pionir z njo. Kaj hujšega. Nič nisem slutil, ampak groza, novi sošolci so me hrupno sprejeli in kar zaplesali okrog mene. »Glej ga, fašista«, so vpili. Tega zmerjanja je bilo kar nekaj, dokler ga ni učiteljica prekinila in sem takoj dobil drugačno rutico, to je tisto z edino pravo barvo - rdečo seveda. Sedaj, ko sem zamenjal barvo, je bila situacija urejena. Mislim, da sem že v tretjem razredu izvedel, da tudi kameleoni menjajo barvo. Le kdo bi jim zameril? Ali ni dobro, da se iz narave kaj naučimo?

Kljub vsemu sem ostal ponosen pionir in sem korakal s sošolci za domovino in s Titom naprej. Vse skupaj se je kmalu poleglo, sošolci so pozabili na vse to. Neprijeten občutek mi je sicer ostal nekaj časa. Danes mi gre ob vsem tem samo na smeh.